

gjennem det. Det, der altsaa interesserer mig væsentligt ved dette Forslag, er, at naar vi faae det vedtaget, vil det for dem, der ogsaa se hen til Statskassens Interesser ved Anlæg af Jernbaner, være en Bistand mod senere fremkomne umodne Forslag. I den Henseende lægger jeg meget væsentlig Vægt paa Forslaget. Naar Regjeringen senere skulde komme frem med Forslag, i hvilke den gjør meget stærke Fordringer til Statskassen, kunne vi pege paa det Regjeringsforslag, der forhandles idag i Folkethinget, og gjøre en Sammentilgning dermed. Det vil støtte os. Og skulde, hvad der er endnu meget værre, private Forslagsstillere i 3 forskellige Provindsler f. Ex. eller 3 forskellige Egne af Landet forene sig, nei, ikke forene sig, men danne Forslagsstillerkomiteer for forskellige Baner, og skulle saa alle disse forskellige Forslagsstilleres Grupper altid stemme gennem Lyft og Lyndt med hinanden ved alle Behandlinger af deres Forslag, da kunde vi maasse ogsaa fra dette Forslags Indhold hente noget større Modstand mod den Maade at føre Baneanlæg igjennem paa, end vi før havde. Jeg skulde derfor som sagt have ønsket, at dette Forslag var kommet for et Par Maanedes siden. Der er den Interesse ved dette Forslag, at det møder med Pengene i Haanden. Dengang de store Mænd i Aarhus, Randers og Egnen deromkring kom og vare saa forhippede bare ser at faae Koncessionen, Pengene kunde de sagtens sikkre os, og dengang der var saa mange Private, der tegnede sig, som det ærede Medlem for Odense (Koch) sagde, da lod det saa meget skjönt. Men da de skulde til at bygge Paladset, havde de kun en Hytte i Kungen og maatte vende sig til Hjælp af Bezelrytteri — jeg kalder det ikke Andet, selv om det var et paa 3 Aar uopfigeligt Laan — og bygge ved Hjælp af det med Regjeringens Tilladelse. Og da de saa skulde til at indfri en Del af de private Tegninger, saa kom de og forklarede os, at de kunde ikke faae dem, fordi de Paagjældende ikke vilde eller ikke kunde betale. Om de havde faaet Nogen til at tegne sig for Bidrag, der ikke eiede Noget — det fyldte ligegodt ud paa Papiret — det veed jeg ikke, men det var en af Grundens, hvorfor vi skulde købe Banen, at de, der havde tegnet sig, ikke havde betalt, og Execution kunde man ikke gjøre. Den Fortrinlighed med de mange private Tegninger, som blev skilboret af den sidste ærede Taler, er jeg ikke ganske sikker paa, holder Stik, ialtsald tror jeg, at det er de private Tegninger, der have ødelagt Stillingen for os med Henjyn til de østjydske Baner. Det er disse private Interesser, der, da det kom til Stykket, og Fordringerne skulde gjøres gjældende, fik en saa betydelig Indflydelse til alle Sider, og ganske rigtigt fik de ogsaa deres Penge tilbage igjen for en væsentlig Del. Naar de Penge, som de komme og byde os, ikke ere tilveiebragte ved de private Tegninger, betragter jeg

det altsaa som en Fordel, og naar det holder Stik — hvad jeg ikke betvivler — som den ærede første Taler (Højmark) bemærkede, at Kommuneraadene havde indkaldt Stattenberne fra de paagjældende Sogne, forklaret dem Sagen og sagt: "Hvad skulle vi tegne, de og de Byrder maa vi tage paa os, skulle vi gjøre det og hvorledes skulle vi gjøre det?" — da finder jeg denne Fremgangsmaade rigtig fra et Sogneraads Side, som staaar idag og imorgen kan blive kastet i Dønnen. De bør ikke, selv med Amtsrådets Tilladelse, i flige Sager gaa hen og binde en Kommune ud over en Menneftalder for Bidrag. Deltog Stattenberne paa denne Maade i Beslutningen om Kommunernes Bidrag, da ere disse i ethvert Tilfælde bedre Bidrag end de enkelte Privates. Saa er der Amtsrådet, og det er en stor Feil hos det Amtsråd, at vor ærede Kollega fra Bogense (Berntsen) var i afgjort Mindretal. Jeg vil indrømme, at jeg har levet den Dag, da jeg gjerne faae det ærede Medlem i Flertal, men det er dog intet bestemt Bevis imod Rigtigheden af de Beslutninger, Amtsrådet har taget, at det ærede Medlem var i afgjort Mindretal. Der nævnes en Ting, som jeg ikke maa nævne, nemlig Amtsrådsmedlemmernes Bopæle, jeg har imidlertid ogsaa erhyndiget mig derom. Den ene af de Tre, som det ærede Medlem omtalte, staaar jo halvoeis paa det ærede Medlems Side, naar vi skulle tage Stemningen, er der vel $1\frac{1}{2}$ eller $1\frac{1}{4}$ mod $6\frac{1}{2}$ eller $6\frac{3}{4}$ i Amtsrådet for at gaa med det ærede Medlem. Den anden af de Tre var ogsaa tilbøielig til at gaa henimod den væslige Linie eller dog noget i Retning af det ærede Medlem fra Bogense; men paa Grund af Sognekommunernes Stilling havde han høiet sin personlige Opfattelse for den stærke Stemning i de paagjældende Egne. Er det ikke rigtigt? Hvis det er rigtigt, faae vi som det hovedsagelig Afgjørende de 4 Medlemmer af Amtsrådet, som ganske vist i og for sig ere aldeles personlig uinteresserede i Banens Retning. Det forekommer mig nu altsaa, at der er nogen Betyrrelse i denne Omstændighed. Thi de have jo ikke taget Beslutning paa Statskassens Vegne; havde de gjort det, da var der aldeles ingen Betyrrelse, havde de taget den Beslutning, at vi skulde votere dem $\frac{1}{2}$ Million m. m. og endydeligere frelse dem under enhver Forleghed, de kom i ved deres egne Forseelser, under Banens Anlæg og Drift, da vilde jeg ikke have laet den mindste Vægt paa denne Beslutning. Men da de have befriet os derfor, ligger der nogen Betyrrelse i en saadan Beslutning fra Amtsrådets Side. Der er desuden den Omstændighed, som jeg lægger megen Vægt paa, at da de private Tegninger kun naae op til 60,000 Kr., er der fra Sognekommunerne og Amtsrådet tegnet ialt ca. $\frac{1}{2}$ Million. Det er ca. 100,000 Kr. pr. Banemil som de ville komme til at yde, og naar de have vedtaget det enstem-